

SYD-sidan

Ett informationsblad från Svenska Fjällklubben – Syd **December 2021**
Redaktör: Johnny Nilsson. Mail: johnil@telia.com

Tack för 2021!

Så lägger vi ännu ett år bakom oss. Ett år som har präglats av restriktioner och bestämmelser till följd av Corona-pandemin. Vi har i sektionen trots allt kunnat träffas i olika aktiviteter i fjällen såväl som på hemmaplan. Låt oss nu hoppas att 2022 blir ett år då vi kan hålla vårt vanliga tempo med aktiviteter både ute och inne. Aktivitetsidéerna är många och suget är stort.

**God Jul
och
Gott Nytt År
önskar
Styrelsen**

Kallelse till årsmöte

Härmed kallas Svenska Fjällklubbens medlemmar inom sektion Syd till stagdeenligt årsmöte på plats och tid enligt nedan. Motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 13 januari 2022. Förslag till styrelseledamöter ställs till valberedningen under mailadress lanipersson@telia.com.

Datum: 13 februari 2022.

Tid: 13.00

Plats: Glumslövs Folkets hus, Nybovägen 16, Glumslöv

Anmälan: Senast den 11 februari 2022 till leo.stromberg@gmail.com alternativt tel. 0733-34 22 66

Välkommen

Planerade aktiviteter 2022

13 februari Årsmöte

Vecka 12 Vintertur, Grövelsjön

April Vandring Hovdala

21-22 maj Vandring Öland

14-18 juni Fjällen för alla

Vecka 36 Fjällvecka Klubbstugan Katterjåkk

Årets julläsning

När jag började fjällvandrade på 1970-talet var en av de första fjällhistorierna jag fick höra "Legenden om Svarta Björn". Vi satt på tåget mellan Abisko och Narvik då vi passerade genom en av tunnlarna. Då häver min kompis Gösta upp sin röst och utbrister: "Jag undrar om det är den här tunneln som Svarta Björn går igen i". Jag kunde inte låta bli utan frågade vem Svarta Björn var och fick en historiebeteckning. Historien är välkänd men här kommer en kort beskrivning över hennes levnad.

Svarta Björn

Text: Johnny Nilsson

Anna "Svarta Björn"

Barndomen i Norge

Den 7 april 1878 föddes på gården Skjellosen på Offersøy i Tjøtta Helgeland i Norge en söt liten flicka. Eftersom familjen tidigare hade två pojkar, som nu fick en ny lekkamrat, var naturligtvis en flicka extra välkommen. Flickan kristnades till Anna Rabekka Hofstad.

När Anna var 4 år gammal flyttade familjen till Brattland i Utskarpen i nuvarande Rana kommun. Här växte Anna upp till en fager ungdom. När hon var 16 år fick hon sitt första arbete i Gildeskål. Hon kom sedan till Sulitelma och därefter fick hon arbete som tjänsteflicka på Ballstad och Svolvaer.

Till Malmbanan.

1898 påbörjades arbetet med att anlägga en järnväg mellan Kiruna och Narvik. Järnvägen gick under namnet Malmbanan och sträckte sig söderut ända till Luleå. För att bygga banan anställdes cirka 5 000 personer. På flera platser längs

banbygget växte hela samhällen upp som skulle serva bygget. Arbetskraften bestod till allra största delen av män, så kallades rallare. Men även en del kvinnor ingick i arbetskraften. Deras uppgifter bestod till största delen av sysslor som matlagning, bakning, tvätt etc.

Järnvägsbygget lät för Anna som ett oemotståndligt äventyr. Hon var drygt 20 år gammal när hon sökte sig till bygget. Hon fick jobb som kokerska och i arbetsuppgifterna som "rallarkocka" fick hon ansvaret matlagning samt anskaffning av ved och vatten. Men Anna kompletterade snart arbetsuppgifterna på sitt eget sätt. Hon var en vacker kvinna med svart hår, mörka ögon var atletiskt byggd. Så det var inte så konstigt att hon drog till sig trånande blickar från manfolket. Hon var inte sen att besvara deras uppvaktningar. Många var kärleksnätterna som Anna tillbringade med en man. Trots att kvinnounderskottet var stort väckte Annas "sidoverksamhet" avund och rivaliteten växte i kvinnolägret.

Annas död

Rivaliteten ledde till Annas död. Endast 22 år gammal mötte hon sitt öde. I samband med hon uppsökte en tvättplats kom hon i handgemäng med en av sina rivaler som helt sonika misshandlade Anna med ett tvätträ. Antagonisten skall enligt vissa källor burit namnet Margit. Anna blev allvarligt skadad och fördes till sjukstugan i Tornehamn. Hon lär dessutom lidit av tuberkulos som tillsammans med skadorna från handgemänget ledde till att hon dog den 19 september 1900.

Eftermälet

Fyra dagar efter hon avlidit begravdes hon på Rallarkyrkogården i Tornehamn. Hennes grav besöks årligen av många besökare. Under den snöfria tiden på året finns det alltid färskt blommor på hennes grav.

Svarta Björns grav på Rallarkyrkogården i Tornehamn

Svarta Björns livshistoria finns beskriven i en roman som utkom 2018. Författad av Jan Bergsten. I bokens inledning finns en berättelse om en lokförare på ett malmtåg. Han körde mellan Kiruna och Narvik. När han närmade sig Nuoljatunneln ser han att tunnelöppningen är fylld av rök. Han kan inte förstå varför. Tunnelhålet ändrar sig plötsligt och det framträder en kvinnofigur, stor så att hon fyller hela öppningen. Hon har en lång fotsid klänning, svart hår som räcker ner till axlarna och mörka ögon. Tågföraren vet inte vad det var han sett. När han tittar närmare på platsen hon syntes på är hon försvunnen.

Tillbaka till artikelns inledning och Göstas inlägg om att Svarta Björn går igen i någon av tunnarna på Malmbanan. Historien från boken bekräftar att det kanske är sant trots allt.

Bokreferens: Jan Bergman "Svarta Björn". Trafiknostalgiska förlaget 2018.

Fjällmiljö - Fjällkunskaper - Fjällupplevelser

www.fjallklubben.se